

Schrijver, over de oorlog in Irak

De Financieel-Economische Tijd, 5 april 2003

De Amerikaanse oorlogsmachine lijdt aan twee belangrijke aandoeningen. Ze lijkt te zijn getraind om te geloven dat de veiligheid van haar eigen mensen sacrosanct is, en dus dat elke buitenstaander een vijand is. En ze wordt aangevoerd door een ideologisch gedreven kliek die niet representatief is voor Amerika en die allesbehalve zelfkritiek heeft. Op de lange termijn, zeker als de VS het alleen voor het zeggen krijgen in Irak, zullen deze houdingen hun tol eisen. Want ze gaan voorbij aan een andere simpele wijsheid, dat culturen sterker zijn dan grondwetten. De heren Bush en Rumsfeld kunnen zoveel democratie en vrijheid invoeren als ze willen. Maar als ze dat doen op manieren die de lokale gevoeligheden bruuskeren, verliezen ze hun tijd.

The Independent

Pascal Bruckner,

Frans filosoof, over het overwicht van economische verklaringsmodellen

Zelfs in religieuze en culturele ontwikkelingen zien we economische factoren. Terrorisme wordt uit armoede verklaard. Ik vind dit een kortzichtige blik die geen recht geeft aan de complexiteit der dingen. Godsdienstoorlogen, fanatisme en massamoorden hebben ideologische motieven. Mensen moorden in naam van God en niet in die van de euro, de dollar of de yen. De haat tegen joden en christenen is een ideologische, niet een economische. Het islamisme lijdt hevig onder de aanwezigheid van vrijheid en mensenrechten. Moslimfanatici worden waanzinnig omdat hun vrouwen emanciperen en niet omdat er armoede in de wereld is. Dat een vrouw vrij over haar lichaam en intellect kan beschikken, dat maakt ze gek. En niet hun economische status. Zulke onzin geloof je alleen als je aan de economie bovennatuurlijke krachten toekent. Vrij Nederland

Jean-Paul Fitoussi,

hoogleraar economie aan het Institut d'Etudes Politiques in Parijs, over communicatie en ideologie

Als algemene methode voor de verspreiding van boodschappen is de communicatie het middel bij uitstek van de ideologieën, waarvan ze de structuur perfect volgt: een vooroordeel, een onvolledige en vooringenomen analyse van de werkelijkheid die erin slaagt te overreden. De ontwikkeling van de communicatiewetenschappen maakt de hypothese heel aanneembaar dat we momenteel in ideologische tijden leven zonder het te zien, tijden die op het eerste gezicht heel redelijk lijken, maar waarin de waarheidscriteria zich aan de kant van de doctrines bevinden. Le Monde